

Tek. Biblioteca Universitatii din

Áradi Estilap

A szerkesztésért felelős
MARTON MÁNO főszerkesztőKiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Nincs kegyelem!

A lakástörvény javaslata végre napvilágot látott és a legszomorúbb karácsonyi ajándékot hozta a bérlők millióinak számára. A törvényjavaslat nem kegyelmez a lakóknak. A házgazdák álláspontjára helyezkedik, sőt talán még sokkal több jogot nyújt a háziuraknak, mint amennyit ők maguk is reméltek. A lakásokat elvileg felszabadítja és legfeljebb egy évi átmeneti időt engedélyez a bérlők egy részének. De az átmeneti idő alatt is annyira felemeli a házbért, hogy a „szabad” rendelkezési jog szinte illuzóriussá válik. Csak a legkapzsiabb háztulajdonosok spekulálhatnak arra, hogy több lakbért kapnak a szabad forgalom idején, mint az aranyparitás. Már pedig az átmeneti idő bére, a taxákkal, az adókkal nagyon is megközeleltik ezt a maximumot. Minek akkor felmondani? Minek akkor hurcolkodni?

A törvényjavaslat még nem törvény és szabad hozzászóljunk. Szabad megállapítani róla, hogy a viszonyok ismerete nélkül készült és valóságos katasztrófális veszélyekkel fenyegeti a bérlőket. Még a köztisztviselőket is, a „kedvezményezett”eket, mert az ő lakbérüket is olyan mértékig hajtja fel, amelyet előreláthatólag nem tudnak megfizetni. Nagyon jól gondoskodik a háztulajdonosokról a tervezet. — Még ez a felemelt lakbér is felemelhető, ha a háziúr el van adósodva és a házbérekéből nem telik adóra és a házat terhelő jelzálogos követelés kamataira...

Aki a törvényt készítette, úgy látszik, szépet álmódott. Azt álmódta, hogy Romániában nyolc esztendő alatt sok ezer új lakás épült, a kilakoltatott partájaknak válogatniuk lehet a lakásokban. A bér nem fontos, a gazdasági viszonyok olyan kedvezők, hogy mindenki megkeresi a békebeli aranyparitást. A munkás, a tisztviselő, a kereskedő, az ügyvéd könnyen fizethet annyi házbért, amennyiből egy kis házat vásárolhat magának. Itt Romániában nagyon kedvező a helyzet, sokkal rózsásabb, mint Franciaországban, Németországban, vagy Magyarorszá-

gon. Mert ezekben az államokban épen mostanában hosszabbították meg a bérlőket védő lakbértörvényeket.

Sajnos, ez az álom csal. Épen ellenkezőleg. Ha valahol szükség volna állami beavatkozásra lakásügyekben, nálunk meg van ennek minden indoka. Különösen itt a határszélen,

ahol még mindig vigan folyik a rekvirálás és ahol a kereseti viszonyok a lehető legrosszabbak.

Pedig a javaslatból mégis törvény lesz. Semmi reményünk nincs arra, hogy a miniszter urak, a politikus urak felébrednek álmódásaikból és belátják végre azt, hogy a la-

kásprobléma nem politikai kérdés, hanem a modern társadalom legégetőbb és legkínosabb ügye. Semmi reményünk nem lehet arra, hogy a bérlők millióinak segélykiáltása meghallgatásra találjon. El kell készülnünk a legrosszabbra, a bérlők számára nincs kegyelem!

Miért van szükség a palesztinai zsidó nemzeti otthonra?

Dr Olsvanger előadása a Kereskedelmi Csarnokban

A modern cionista apostolok közül, akik az utóbbi években felkeresték Nagyváradot, magasan kiemelkedik dr Emanuel Olsvanger, aki tegnap este tartott előadást a Kereskedelmi Csarnokban kesszámú, de lelkes közönség előtt, arról, hogy fel kell építeni és miért kell felépíteni a zsidó nemzeti otthonot Palesztinában.

Bárdos Imre dr mutatta be pár szóval dr Olsvanger, „egy heroikus feladat megvalósításának fáradságtalan harcosát”.

Szönyi Géza dr az úgynevezett „Keren-Hajezod”-alap üdvözlését tolmácsolja.

Dr Vilenski palesztinai orvos héber, majd német nyelven szól a közönséghez. Reméli, hogy a cionista mozgalom rövidesen képes lesz a zsidóságot a száműzetésből kimenteni, egymáshoz közelebb hozni és ilyen módon megmenteni a hanyatlástól.

Ezután dr Olsvanger áll szóra.

A Londonban élő fiatal tanár németül beszél, tiszta, irodalmi nyelven, amelynek semmi zsargon mellékeze nincs. Művészi formába

önti szellemes mondani valóját, amely eszmeileg sokszor kihívhatja ugyan a nem-cionista zsidók komoly ellenmondását, de bizonyos, hogy dr Olsvanger renekiül komponált mondatait a logika vas-kapcsai tartják össze.

Azzal kezdi előadását, hogy a hatalmas angol világbirodalomban a legkülönbözőbb népek élnek együtt és e népek mindegyike valami sajátot, valami önállót akar teremteni. Ha az ember például Dél-Afrikában jár — amely ország elvégre az angol birodalom egy része — akkor lát ebben az országban egy túlatnyi különböző népet — fehéret, feketét, barnát és sárgát — és látja az ember, hogy e népek mindegyike saját nyelvét használja, művel, anélkül, hogy az angol kormány megakadályozná ebben. Még a népek is szervezkednek önálló nemzeti kulturát teremtenek. Van nekik is egy európai értelemben vett művelti rétegük, amely nemzeti irodalmat, zenét, festészetet teremt. A welsh, amelynek Lloyd George is fia, vagy a skót, amely szintén sok kiváló embert adott Angliának, azt vallja, hogy ő

welsh, ő skót, s a welsh és a skót kulturát fejleszti, de emellett hű fia Angliának. És mind e népek közt tétovázóan áll a zsidóság, amely nem tudja: mi ő és mivé legyen? Így nincs semmi méltósága, semmi büszkesége. Mert az egyén nem lehet büszke semmire, hanem az egész nép öröklött és tovább öröklendő hagyott alkotása az, ami büszkévé tehet bennünket. A mai zsidóság élete pedig nyomorult lét, mert a mai zsidók egyetlen új fejezetet sem írnak a régi ragyogó zsidó történelmhez.

Itt az antiszemitizmus kérdését kapcsolja be dr Olsvanger. Szerinte minden ország zsidói azzal ámitják önmagukat, hogy az antiszemitizmus mozgalom nem ellenük, hanem más országok zsidói ellen irányul. A németországi zsidó nemzetiségűnek valójában magát, pedig a nemzetiséget nem lehet megvásárolni, sem megtagadni: azt örökölni kell. A zsidónak — bármely országban él — dr Olsvanger szerint zsidó nemzeti érzelműnek kell lennie. Mindegyik zsidó generációnak tökéletesen kell azt az épületet, amelynek alapjait a Sínáj-hegyen rakták le. Dr Olsvanger ezután az antiszemitizmus lelki alapjait magyarázza. A zsidót nem szeretik, nem tisztelik, sőt gyűlölik azért, mert a zsidó nép — mint népiség — az emberi tevékenységnek egyetlen terén sem termel. Van zsidó politikus, zsidó művész, zsidó iparos, de nincs zsidó politika, zsidó művészet, zsidó ipar. Amíg ez így tart, addig lesz antiszemitizmus.

A zsidóság lételeméjének megoldását dr Olsvanger a palesztinai nemzeti otthon felépítésében látja. Ehhez pedig sok áldozatra van szükség és ezt az áldozatot meg kell hoznia minden zsidónak, bárhol él.

Dr Olsvanger előadását hatalmas tapsal köszönte meg a közönség, majd Pálmai Henrik ügyvéd kért és kapott is néhány felvilágosítást a cionista akció-ról.

Katonai ellenőrzés helyett kutató-bizottságok a legyőzött államokban

Genfből táviratozzák: A Népszövetség tanácsának zárt ülése, amelyen a legyőzött államok kutató bizottságairól tárgyaltak, negyven percig tartott. A tárgyaláson Benes ismertette a kutatási jegyzőkönyvet, amit egyhangulag elfogadtak. Ezután kinevezték a négy kutató bizottság elnökeit. Magyarországra Carleton angol, Németországra Baratier francia, Ausztriába pedig Marietta olasz tábornok, Bulgáriába pedig egy még nem kinevezett holland tábornok lesz a kutató bizottság elnöke.

A kutató bizottság az eddigi katonai ellenőrző bizottság helyett fogja a legyőzött államok fegyverkezését ellenőrizni. Az új rend szerint a Népszövetség tanácsa többségi határozattal fogja megállapítani, hogy egyes konkrét esetekben szükséges-e a nyomozás, amelynek tárgyát és határait is precizirozni kell. A kutatás alá vett államok polgárai nem lehetnek tagjai a nyomozóbizottságnak. Minden kormány megbízottakat köteles kijelölni, akik a nyomozóbizottság segítségére lesznek.

Adunk finom selyemflor harisnyát 78 leiért, gyermek pullover 240, selyem sál 142, női mellény 200, gyapju swettert 155 leiért. Tricok, keztyük és swetterek nagyon olcsók a „Hófehérke” áruházban a Sas-palotában.

A protestáns jótékony egyesület művészi matinéja

A protestáns jótékony egyesület vasárnap délelőtt pompásan sikerült művészi matinét rendezett a Katholikus Körben. A matiné sikere elsősorban Horthyné Csighy Ellának, a kiváló énekművésznőnek érdeme, aki — mint az egyesület alelnöke — a matinét rendezte és annak műsorában több énekszámot szerepelt is. A megnyitó beszédet dr. Thury Kálmán, az egyesület elnöke mondta, rámutatva arra a részben karitatív, részben kulturális hivatásra, amelyet az egyesület betölt. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után következett a műsor, amelynek legkiemelkedőbb száma H. Csighy Ella éneke volt. A kitűnő művészasszony a „Sámson és Delila” nagy áriáját adta elő, majd ráadásul egy finom Brahms-dalt énekelt, Weisz Reskó avatott zongorakísérete mellett. Nagy sikere volt Mandel Ilonkának, aki Chopin egyik etudejét játszotta zongorán, valamint Benes Iona színművésznőnek, a Vár s a kunyhó melodrámban, amelyet zongorán Olasz Ella kísért, finoman, megértően. A műsor utolsó számaként Pollermann Aranka, a népszerű hegedűművész Góddard: Adagioját adta elő a töle megszokott precizitással. A közönség percekig tapsolt a kitűnő művészasszonynak.

„Dáma”

Edelman Kedi

női divatszalonja

Rimanóczy-utca 12.

Legújabb modellek
szerint készült elegáns estélyi és utcai ruhákat.

Heyman Szinkörben

holnap kerül színre először

Fedora

Sardou hercegnőjének regénye

Garantált női svéd bőrkeztű 205 lei bérelt 360 „

Kerlésznénél

Strada Avram Iancu (Kossuth u.) 2.

Továbbra is kiméletlenül behajtják az adót

A pénzügyminiszter rendelete — Madgearu érdekes adatai a kamarában

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A kamara legutóbbi ülésén Virgil Madgearu (nemzeti párt) szóváltotta azt a tulbuzgóságot, amelylyel az izmail-megyei (Besszarabia) adóhivatalosok köteleességeket teljesítik. Voltak adóvégrehajtók, akik lefoglalták és elárverezték — adóhátralék fejében — az adófizető polgár ruháját és élelmiszerét, sőt odáig mentek, hogy leszedték az ajtókat és ablakokat adóhátralékosok lakásáról.

Madgearu „rálátta” a kormány kisenevi félhivatalos lapja, a „Romania Noua”, amely felsorolja, hogy mi mindent vettek el adóhátralékosok lakásáról.

a hire, amely szerint a pénzügyminiszter utasította az ország valamennyi pénzügyigazgatóját, hogy kivétel nélkül

a legszigorubb eszközöket, a lefoglalást és a kényszereladást alkalmazzák

abból a célból, hogy a rosszfizetőktől az adót behajtsák.

Karácsonyi ajándéknak flanel-barbend, szövet maradékok nagyon olcsón LEITNER MARTON-nál

A Görög-oldalt is bejárták a városi tanácsosok

Vasárnap délelőtt a Görög-oldalt járta be a városi tanácsosokból alakult bizottság, hogy a lakosság panaszairól és kívánságairól személyesen győződjen meg. Bejárták a régi vízműtelep vidékét is és — mint maguk mondják — olyan új telepeket fedeztek fel, amelyekről eddig fogalmuk sem volt s amelyeket épp ezért el is került eddig a város gondozó keze.

A tegnapi szemlén dr. Rozvány Jenő, Craciun András és dr. Havas Andor tanácsosok vettek részt, akik — mint az

eddig szemléken — most is első sorban az utak járhatatlanságáról győződtek meg. Egyes helyeken az utak annyira használhatatlanok, hogy a lakosság a lucernást használja az országut helyett. Villanyvilágítást is csak ott találtak, ahol valamely áldozatkész, vagy beolygós városi polgárnak szőlője volt. Végül közegészségügyi szempontból azt kifogásolták, hogy az ivóvizet a legtöbb helyen fedetlen kutak szolgáltatják, ami — különösen járványos betegségek idején — veszedelmes az ottlakókra.

Nemsokára drágább lesz a posta...

viszont olcsóbban szállítják az élőmarhát

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott az ipari és kereskedelemügyi minisztériumban.

Megvitatották ez alkalommal a közlekedésügyi miniszterumnak azt a tervezetét, amely a kikötőkben létesítendő szabadzónákra vonatkozik.

A bizottság ellogadta a tervezetet, amelynek tartalmából kiderül, hogy szabad zónákat szerveznek a következő négy kikötőben: Brailában, Galacban, Konstancában és Giurgubán.

Rátért a bizottság ezután a közlekedésügyi miniszternek arra a tervezetére, amelylyel a jelenlegi postai tarifákat módosítja. A bizottság ezt a ter-

vezetet változtatás nélkül magáévá tette, ami annyit jelent, hogy a posta rövidesen megdrágul.

Szó volt még különböző cikkek vasuti tarifájának módosításáról. Így leszállították az élőmarha tarifáját.

EBÉD UTÁN.

— No, hogy izlett Csapakiéknál az ebéd?

— Ha a leves olyan forró lett volna, mint a bor, a bor olyan vén, mint a liba és a liba olyan kövér, mint a háziasszony, minden jó lett volna.

A váradai festők karácsonyi képkiallítása

A váradai festőművészek már hosszabb idő óta nem rendeztek képkiallítást. Ennek ellenére ők az utóbbi időben is szorgalmasan dolgoztak s most egy kollektív karácsonyi kiállításon akarják bemutatni műveiket.

A váradai festők kollektív képkiallítása a volt Simon-féle régiségüzletben vasárnap nyílik meg, hogy nagyobb szünet után új eseményt jelentsen Nagyvárad pangó kulturális életében. Minden érdeklődésre méltó lesz ez a képkiallítás, amelyen a szimpatikus váradai festőkolónia fejlődésének újabb érdekes etapjairól fog beszámolni.

SZÜCS

és szörmeárul

jutányosan szerezheti be

Leichnernél

Str. Ciorogariu (volt Uri-utca, 4.)

HYGIEA

Orvosi műszertár

Saját készítményű sör- és haskötők, művegtagok stb. Gummi harisnyák és betegápolási cikkek

LEITNER LAJOS

Strada nicolea Iorga 1.

HEYMAN-SZINKÖR

Ma utoljára

Habsburg-ház tragédiája

Karácsonyra olcsón vásárolhat a Steiner ur-divat üzletében, Bul. Reg. Ferdinand 4.

KULPOLITIKA

NÉMETORSZAG A NEMZETKÖZI BÍRÓSÁG

tagja lett és az erről szóló okiratot dr Streseman külügyminiszter a Népszövetség titkári hivatalában aláírta. Ezzel a németek egyenlő jogúakká váltak a Nemzetközi bíróságnál a többi taggal szemben.

SCIALOIA OLASZ KÜLÜGYMINISZTER

a német barátsági szerződés megkötése alkalmából Mussolini szíves meghívását közölte dr Streseman német külügyminiszternek, aki azonban sajnálkozását fejezte ki, hogy nem fogadhatja el, mert politikai félreértésektől fél.

DÉLSZLAVIA POLITIKAI FESZÜLTSEGE

Pasics halála miatt teljesen háttérbe szorult. Valószínűnek tartják, hogy a szerbek elhunyt nagy politikusának emlékére való tekintettel a radikálisok továbbra is a Radics-pártiakkal egyesülten vezetik az ország ügyeit.

A LENGYEL SEJTM ÜLÉSÉN

Ballin parasztpárti képviselő felszólalt, hogy egy vidéki gyűlésen a rendőrség elfogja és véresre verte. Mikor pedig a képviselők óriási lármája miatt nem beszélhetett tovább, elmutatta véres ingét és a jobboldali padok fele dobta.

BERLIN VÁROS TANÁCSA

a napokban százezer márkát szavazott meg az állásaitan művészek karácsonyi ajándékául. Minthogy azonban ez az összeg kevés volt a szellemi munkások nyomorának enyhítésére, most megint további százezer márkát utalt át.

December

13

Hídeg még nincs, azért az arakból

10 százalékos

MEADEL ruházati üzlet

Reg. Ferdinand Rákóczi-ut 3

Májusban az összes lakások felszabadulnak

Csak a köztisztviselők bérleteit hosszabbítják meg két esztendőre — Egy évi türelmi idő, a békebeli bérek huszonötszörös emelésével — Az új lakástörvény tervezete az országgyűlés előtt

A régóta rossz sejtellemmel várt lakástörvényt Cudalbu igazságügy-miniszter tegnap a kamara elé terjesztette. A törvényjavaslat

az egész vonalon a háztulajdonosok álláspontját vette magáévá és elvileg teljesen visszaadja a házigazdák szabad rendelkezési jogát az összes lakások fölött.

A tervezet, mely öven artikulusból áll, mindjárt az első paragrafusában kimondja, hogy

1927 május 6-ától kezdve az összes lakbérleti szerződések a közönséges magánjog rendelkezései alá esnek.

Csupán két kivételt állapít meg ez a törvényszakasz. És pedig:

a) azokat az írásbeli és szóbeli bérleti szerződéseket, amelyeknél a bérlo, vagy albérlo köztisztviselő vagy állami nyugdíjas;

b) azokat a szóbeli vagy írásbeli bérleti szerződéseket, amelyeknél a bérlo az állam, a vármegye, a község, nyilvános tanintézet, iskola, internátus vagy más nevelő intézet.

A meghosszabbítás a most említett kedvezményben részesülő bérlok számára is csak két esztendőre terjed.

1929 május 6-án, minden kedvezmény visszavonhatatlanul megszűnik.

MI LESZ A TÖBBI BÉRLŐKKEL?

A törvény 3-ik paragrafusa szerint az összes többi bérletek a magánjog rendelkezései alá kerülnek.

Az átmenet megkönnyítése céljából az eddigi kedvezményes bérlok részére átmeneti időt enged a törvény és pedig azok számára, akiknek évi jövedelmük a négyszázezer lejt meghaladja, 1927 november hatodikáig, azok számára, akiknek évi jövedelmük ezen az összegben alól van, 1928 május hatodikáig.

Az albérlok egyenlő elbánásban részesülnek a főbérlokkal. A most említett határidő eltelte után az összes eddigi albérletek is megszűnnek, amelyeket eddig a törvény kedvezményben részesített. A türelmi idő alatt

az 1914 május 6-án fizetett bér huszonötszörösét kell fizetni, minden koronaért egy lejt számítva. Ez a felemelt bér semmiesetre sem lehet kevesebb, mint a legutóbb fizetett bérösszeg.

Ezen a bérben kívül fizetni kell még az összes lakásokat, amelyek az ingatlan után vannak kivétel és pedig, ha több bérlo van, egymás között aránylagosan felelősséget és viharosi költségeket nem terhelhetők bérnek és azokat a bérlok szintén közösen viselik.

A háztulajdonos, bárki is legyen a bérloje, még ha kedvezményezett is, még ennek a bérnek felelősséget is viselhet, ha a bérlo bizottságától, ha a befolyó bérösszeg nem fedezi az ingatlan adóját és

azoknak a jelzálogos terheknek kamatait, amelyeket 1926 szeptember elseje előtt kebeleztek be az ingatlanra. Ilyen esetekben a bér a törvényes maximumot is meghaladhatja.

A bérlo jövedelmének megállapítása céljából kizárólag a kivetelt kereseti és globális adók jöhetnek tekintetbe, viszont a család fő keresményéhez hozzá kell számítani az összes együtt lakó családtagok jövedelmeit is.

KIK RÉSZESÜLNEK KEDVEZMÉNYBEN?

Az előbb említett kedvezményes bérlok is csak akkor részesülnek két évi bérleti meghosszabbításban, ha ugyanabban a helységben, vagy legközelebbi családtagjaiknak nincs olyan ingatlanuk, vagy lakásuk, amelyeket elfoglalhatnak, vagy amelyekkel joguk lenne elfoglalniuk, ha 1920 május hatodika óta nem adták el, vagy nem adták bérbe olyan ingatlanokat, vagy lakásokat, amelyeket most joguk lett volna birtokba venni, ha alkalmazási szerződésük értelmében természetben való lakáshoz nincs joguk.

Az a tisztviselő vagy nyugdíjas, akinek évi jövedelme a négyszázezer lejt meghaladja, nem részesülhet kedvezményben.

Ha a tisztviselőt áthelyezik, elveszti a lakáskedvezményét, kivéve, ha csak átmeneti megbízatásról van szó. Ez esetben egy évig családjaik számára lakásukat megtarthatják.

Ha olyan községbe helyezik el a tisztviselőt, ahol megfelelő lakás nincs, lakását mindaddig megtart-

hatja, míg hivatalának új székhelyén lakáshoz nem jut.

Nős és gyermekes tisztiek lakásukat áthelyezés esetén is megtarthatják, családjaik számára, mindaddig, míg új lakást nem kapnak. Az elhunyt tisztviselő családja

hat hónapig tarthatja meg lakórökhagyó lakását.

Ha a tisztviselő vagy nyugdíjas lemond az állásáról, vagy elbocsátják hivatalából, vagy más módon szűnik meg kedvezményezeti minősége,

hat hónapig tarthatja meg lakását. Semmi esetben sem terjedhet túl azonban semmiféle meghosszabbítás 1929 május hatodikánál.

MILYEN LAKBÉRT FIZETNEK A KEDVEZMÉNYES BÉRLŐK?

Azok a tisztviselők vagy nyugdíjasok, akiknek évi jövedelmük százezer lejt alól van; az első évben az 1914. májusi bér huszonkétszeresét, 100.000—200.000 lejt jövedelemig a huszonötszörösét, 200.000—300.000 lejt jövedelemig a huszonnyolcszorosát és 300.000—400.000 lejt jövedelemig a harmincszorosát.

A második évben százezer lejt jövedelemig a huszonötszörösét, kétszázezer lejtig a huszonnyolcszorosát, háromszázezer lejtig a harmincszorosát és négyszázezer lejtig a harmincötszörös bért kell fizetni. Ehhez jönnek még az összes mellékjárulékok, éppen úgy, mint a többi bérloknél.

Az állam, a vármegye, a község, a közintézmények, iskolák stb. az 1914-es bér huszonötszörösét fizetik az első évben és harmincszorosát a második évben.

Minden háztulajdonos a bérletet bizottságtól bérfelemelést kérhet, ha kimutatja, hogy a kedvezményes tisztviselőnek, vagy családtagjának más jövedelmet hajtó foglalkozása is van.

AZ ALBÉRLŐK

Az albérlok a kedvezmény szempontjából ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a főbérlok. Az ő szerződésük a háztulajdonos beleegyezése nélkül is meghosszabbíthatik. Butorozatlanul bérbe adott szobák közvetlenül a háztulajdonos rendelkezése alá kerülnek, a butorozott szobák bérének fele a háztulajdonosokat illeti. A törvény a kedvezményes albérletek bérét is felemeli és pedig a legutóbb fizetett bérösszeg ötven százalékával.

AZ ELJÁRÁS

A tervezet lakásügyekben egészen új, gyorsított eljárást is rendel el. Szabályozza a kilakoltatást, megrövidíti a törvényes terminusokat, a fellebbezéseket és a végrehajtás módját. A lakberek megállapítása, a bérek emelésének engedélyezése céljából külön bé-

Apolló mozgó

Ma, hétfőn utójára

Maciste az oroszánketrechen

Maciste legpompásabb, leghatalmasabb fi mje 8 felvonás

Holnap, kedden bemutatója az

AELITA, Repülés a Marsba

filmnek, mely Szovjetországnak első produkciói közül való Eredeti rendezés. Folsztoj tantasztikus regénye után készült.

Megelőzőleg egy kitűnő Zigotto burleszk

FOGAR és teljes fogsorok szájpádlás nélkül; **FOG** -tömések, Arany fogkoronák és hidak **FOG** és gyökérhúzás fájdalom nélkül **Fogászati rendelő**

Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 11.

keltető bizottságokat állít fel. A legfontosabb intézkedés az, hogy a háztulajdonos a lakoltatást azon a címen kéri, mert a törvényes meghosszabbítási határidő eltelt, az elsőbíró a keresetet soron kívül tárgyalja és ítélete fellebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

BÜNTETIK A HÁZTULAJDONOSOKAT IS

Igen érdekes a tervezetnek a háztulajdonosok ellen irányuló szakaszai. Ha a háztulajdonos a bérletet azon a címen lakoltatja ki, hogy ő kíván lakásába beköltözni, és a lakást ennek ellenére sem foglalja el, az évi bér tiszteresét köteles kártérítés címén a lakónak fizetni. Ha pedig más módon, erőszakkal, vagy fenyegetéssel kényszeríti lakóját a kiköltözésre, büntetőbíró elé kerül és ezért tizezer leig terjedő pénzbüntetésre vagy tizenöt napi elzárásra ítéltethető. Az a háztulajdonos, aki 1927 május hatodikától kezdve a házában levő bérletet többé ki nem adja, tiszteres telekadót tartozik megfizetni.

Fredetti angol férfi kabát-szőveik Ungár és Glück cégnél, Sas-passage

Arany, ezüst és briliáns ékszerek és szemüvegek

olcsón vásárolhat, cserélhet és javíthat!

Kepes Dezső

órás és ékszerész

Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut. 6.

Menyasszonyi kelengyékhez Schroll gyártmányú chiffonok, vásznak, gyári lerakata LEITNER MARTON Rt.-nél

Kepes Elek

orvosi kötsz. erész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-harisnya, speciális kötszerek, női és férfi övszerek.

Mit on ágygarnitúrát, hencsertakarót, szőnyeget vásárolna, érdeklődjön LEITNER MARTON Rt.-nél

Üzletelhelyezés miatt

dúsan felszerelt cipőraktárunkat

karácsonyi ünnepekre mélyen

leszállított árban kiadusítjuk

CIPÉSZEK SZÖVETKEZETE

Strada Mosoiu (Kert-utca) 4.

A hivatalos liszta győzött az orth. hitközségi választáson

A nagyváradai orthodox izraelita hitközség tegnap új képviselőtestületet választott. A hat évvel előbb megválasztott harmincnégy képviselőtestületi tag mandátuma járt le és ezek helyét töltötte be a tisztújító közgyűlés, melyet forró harc és erős agitáció előzött meg. A választás napjára a kedélyek lecsillapultak és a szavazás minden incidens nélkül a legnagyobb rendben folyt le.

A szavazás a hitközség Zárda-utcai iskolájának rajtermében folyt egész nap Steiner Benjámint elnöklete alatt. Két bizottság előtt tízes turnusokban vonultak fel a szavazók. Az 1824 szavazati joggal bíró tag közül a déli órákig mintegy négyszáz-an adták le voksukat. Délután már gyérebben jelentkeztek a szavazók, úgy, hogy mire az elnök a zárórárt kitűzte, alig akad még néhány szavazó, akiket a lelkes kortések kocnikon hoztak a választási helyiségbe.

Fél ötkor az elnök lezárta az urnákat és hozzáigottak a szavazatok összeszámlálásához. Az első urnánál 362-en, míg a második urnánál 274-en, tehát összesen 636-an adták le szavazatukat. A választás, amint az előre látható volt, a hivatalos liszta főlényes győzelmével végződött. Igen szépszámu szavazatot kapott még az ugynevezett semleges és független liszta, míg az önálló lisztával való kísérletezés teljesen kudarcra végződött.

A szavazatok összeszámlálása több mint három órán keresztül tartott és már kilenc órára járt az idő, amikor a választási elnök az eredményt kihirdette. Ezek szerint az orthodox izraelita hitközség képviselőtestületi tagjaivá hat évre a következőket választották meg:

Nuszbaum Sámuel, Silbermann József, Mittelman Jakab, Berkovits Bernáth, Klein Mór, Gutfried Izidor, Weisz Ödön Lipót, Wasserstrom Sándor, Goldstein Mór, Leitmann Dezső, Vajda Géza, Epstein Samu, Karfunkel Fülöp, Keszenbaum Adolf, Weisz Ignác, Weisz Kálmán, Weinberger Jónás, Kohn Salamon, Grünberger Ignác, Róth Albert, Freund Benjámint, Stern József, Grünbaum Vilmos, Goldstein Salamon, Spitzer Benjámint, Rosinger Péter, Steiner Emil, Zimmermann Menyhért, Leitner Ignác, Koós Lévi, Grósz Sándor, Schwartz Dezső,

Leitner Zoltán, Schwartz Soma, König József, Keller S. Mayer, Katz Sámuel, Seidenfrau József.

Az eredmény kihirdetése után Steiner Benjámint elnök meleg szavakkal mondott köszönetet Dancu Valér rendőrkapitánynak, aki egy kisebb karhatalmi készültség élén ügyelt föl a rendre. Majd bejelentette, hogy a képviselőtestület első ülését két hét múlva tartja meg, amelyen a hitközség elnökét fogják megválasztani.

Női kabátok

ruhák nagyon olcsón

2584

Hevesi

divatruházban N. Jorga (Zöldla)-u. 8

Heuman szinkör

Hétfő: Habsburg ház tragédiája.

Kedd: Fedora. Slágerpremier. Sorozatszám 2.

Szerda: Fedora. Slágersorozatszám 2.

Csütörtök: Fedora. Slágersorozatszám 2.

Kenéz úriszabó

angol és francia szabászati újdonsága különleges, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti! Elfogadható árak!

Valódi angol szövetek raktáron! Ep. Ciorogariu (Uri)-utca 29.

A „MELODION” beszélőgép

a legjobb és legolcsóbb.

3170-2

Nagy raktár: művész- és tónedemzekben.

I. TRISKA, Cluj, Strada Saguna 14.

KÉPVISELETEK egyes városok részére még átadható,

Karácsonyi ajándéknak

RIDIKUL

GYÁRI APÁK

Karácsonyi ajándéknak

Bőráruipar Rt.

LERAKATA

Bul. Reg. Ferdinand 5.

Karácsonyi ajándéknak

PÉNZTÁRCA

3202

Karácsonyi ajándéknak

MANICURE-KÉSZLET

Téli és karácsonyi bevásárlásra legalkalmasabb

Mezey János és Társa

régi, szolid fűszer- és csemegekereskedése. — Sír. Alexandri (v. Teleky-u.) 2, (a városházával szemben)

Tiszta áruk, pontos és ildomos kiszolgálás, a legolcsóbb napi árakban

1 Reg. Kristály-cukor 34. — Róka 37.

3210

Megnyílt az új Ujságíró klub

Egy portásnál kezd az ember, akin aranyírák van és úgynevezett simléderes sapka, szintén aranyozva. Mint a mozikban látható, amikor a frakkos ur kiugrik az ajából és a gyönyörű portáskabát aláztosát bókol a frakkos ur előtt. A két szárnyu ajtót egy groom tárja ki. A széles gadrob után kövekezik a nagy terem, a társalgó, nehéz nagyon megírni, hogy milyen. Két oszlop tartja a frizes, fehér tetőt, amelyet a legkiválóbb művészek munkálhattak ki ilyen szépen. A falfestés egészen magánviseli a kor ízlését és tanulmányt érdemelnének az ampórhák, a színes és másfajta lámpák, a hangulatvarázsló világítás.

A neszfogó és drága szőnyegek nemes előkelőséget sugároznak s az Ujságírók Klubja hatásban fellámulhatatlan interieurjával szinte valami kiállításszámba megy és elárulja a lakásberendezés titkait.

A megnyitó ünnepen többszázfőnyi előkelő közönség gyűlt össze. Ott láttuk a következőket:

Badescu vezérkari főnök, Tulbure György polgármester, Marcus István rendőrprefektus, dr. Jacob Lázár jogtanácsos, dr. Stroeescu pénzügyigazgató, Ciuntu direktor, a Banca Nationala vezetője, Horváth Árpádné a Katholikus Nővédő, Reismann Mórné egyesülete nevében, dr. Grósz Menyhért, Csernák Beia esperes, dr. Kecskeméti Lipót, Bánáss László pápai kamarás, dr. Adorján Emil, Peter Julian volt prefektus, Kepes L. Miklós kuriai bíró, Predovici és dr. Szöllőssy törvényszéki tanácselnök, Athanasiu ügyész, dr. Moskovits József, Erber Dezső bankigazgató, Bota György főigazgató, Zlatescu vámtörnök, Sumpancea, Russu Tarquini bankigazgatók, Urbeanu Constantin h. pénzügyigazgató, Wertheimstein Viktor bankigazgató, Szemere Miklós, dr. Fleischer Béla az Unió Klub főtitkára, Jostinár János főjegyző, Kőszeghy József főmérnök, Serac Aurél tüzoltótőpáncsnok, Papadoff bankdirektor, Biró Márk igazgató, Sonnenfeld Gusztáv nagypáros, Bazili Mihály, Barbu Romulus, az Iparkamara elnöke és még számosan, akiknek a neveit nem sikerült feljegyeznünk.

Katona Béla, mint a Klub igazgatója fordult néhány szóval a megjelentekhez és felkérésére Tulbure György polgármester mondotta el tartalmas, költői és gondolatokban gazdag megnyitó beszédét.

Eseménynek mondja az Ujságíróklub megnyitását. Mint régi publicista és mint a klub tisztelt elnöke örömmel fogadta a meghívást. Balsors az ujságíró végzete és a nagyközönség szemében az ujságíró ma is egy nem kívánatos elem, egy hasznavehetetlen, majdnem gyűlöletes lény. Pedig az ujságíró a valóságban nem más, mint a mindennapi irászegény mártírja, akinek irói tevékenysége a napi eseményekből táplálkozik, akinek a fantáziája hol egy politikai inrikából, hol egy szerelmi idillből, hol egy családi tragédiából, hol a leibaráti életről komédiájából nízik.

Kiváló művészi stílusú beszédnek végén örömeinek ad kifejezést a polgármester azon, hogy Nagyváradon magyar és román ujságírók közös akarattal csináltak klubot, amely ilyenformán a lelki harmónia műhelye.

Viharos taps fogadta Tulbure György nemes, emelkedett szellemű beszédét.

Hegedűs Nándor román nyelven köszöntötte az ujságírók nevében a megjelent román karársakat. Vázolta a kisebbségi ujságírást történetét nálunk.

Utána Tabéry Géza beszélt magyarul:

— Történelmi időkben az élet úterén tartjuk a kezünket, mondotta Tabéry Géza, odaakarjuk

vezetni a társadalmat a teljes harmonia szívére.

Petre György és Bota George hasonló megnyilatkozásai és Foriss Lajos dr. kolozsvári ujságíró lelkes beszéde után, melyek a megértés szelleméről tanuskodtak, a nagyszámu közönség a gazdag büfékbe vonult.

Ésirosszóda, aspirin, szublimát Öngyilkos lányok vasárnapja

A dérepte, hűvös decemberi vasárnap éjszaka három fiatal lány, a küzdelmes élet, a boldogító szerelem csaldottja akarta eldobni magát az életet. Az egyik fiatal, jobbsorsra érdemes irodistalány, aki hónapok óta állás nélkül ténfergett és a küzdelmes tél a legszörnyűbb nyomorúságot rajzolta elé, a másik kettő még gyereknői cseledelelány, az örökké élő cseledromantika terhes örökösei, akiknek a keserű csalódás adta a kezébe a méregpoharat. Mindahárman a kórház kemény strózsájkán heverik ki elhamarkodott cselekedetük szerencsére könnyű kimenelelű következményét és lanyar ábrázattal töprengenek, mi lesz velük, ha gyógyultam újból kikerülnek az életbe, amely ilyen fiatalon csúnyán megcsalta őket. Komolyan nem is tudnak számot adni az életunt leányok cselekedetük okáról, főként a nyomorúságtól való irtózás, a nincstelenségtől való félelem hajszolta ki őket az életből.

Nem akartam élni...

Elsőnek Bodnár Ilonka 19 esztendő cseledelelányt szállt ottak be szombat este a mentők a kórházba, a Miron Pompiliu (Aia-pi) utca 1. számú házból, ahol Faludi fakeskedőnél szolgált. A széparcu fiatal Ilona szombaton egész nap keserves kínok közt fetrengett. Estefelé fájdalmat fokozódtak, kihívták hozzá a mentőket, akik rögtön gyomormosást alkalmazzák és a még mindig fájdalmakról panaszokodó leányt kivitték a kórházba. Az elmekórház belgyógyászati osztályán helyezték el. Itt akadunk rá a négyes kórteremben. A fiatal lány most

már jobban érzi magát és kérdésünkre szomorúan mondja:

— Huszonöt gramm aszpirint, 5 gramm piramidont és egy aiatoport vettem be, tegnapelőtt éjjel. Nem akartam élni... Az anyámat nem láttam... Itt elakad a szava, tovább nem akar semmit szólni, csak sir, keservesen, siratja a fiatal életét, amely ilyen korán megtelt csaldással.

Folyton állást keresek, de hiába...

A másik öngyilkosjelöltnek már komolyabb oka volt megválni az élettől. Schvarcz Rózi 25 éves hivatalnoklány, akit néne lakásáról szállítottak be a mentők, huszonöt gramm aszpirint veti be utra valónak a másvilágra. Ma már ő is jobban érzi magát és a kórterem többi betegeit ő tartja szóval. Bennüket nagyon idgeseen fogad.

— A nevemet tudja — mondja dühösen — a többi nem tartozik másra.

Lecsöndesítjük, a többi betegek biztatják, mondja el mindent, így aztán megered a nyelve:

— Juniusban jöttem el Magyarországból, azóta folyton állást keresek. Dolgozni akarok. Perfect gépirónó vagyok, könyveléshez is értek és mégsem tudok elhelyezkedni. Ma csúnyán egy szegény lány, aki becsületesen akar élni, de nem tud? Itt akartam hagyni az életet, de nem sikerült.

Megigérjük, hogy az ujságban hívjuk fel rá a figyelmet és mire a kórházból kikerül talán állása is lesz.

Elküldött a gazdám, ezt nem bírtam ki

A kórház lépcsőjén szomorúan ballagunk lefelé, mikor a

mentők hordágyon egy eltorzult arcu fiatal lányt hoznak fel a műtőszoba felé. Csucs Teréz, borzashaju tizenöt esztendő kis cseledelelány vasárnap reggel maró luggal akarta magát megmérgezeni. A kedves testvér a műtőszoba ajtajában valami csillapítószert ad be az öngyilkosjelöltnek, akinek szája szélét teljesen kiegészítette a maró folyadék. Azután beviszik a kórterembe, ahol tiszta ágyra fektetik.

— A gazdám elküldött — nyögi keservesen — nem akartam hely nélkül maradni, hát inkább a halált választottam.

Közben megérkezik a kórházba a kis cseled gazdája is, aki megigéri, ha felgyógyul a leány, visszaveszi.

Elég volt az öngyilkosjelöltek-ből, már éppen el akarjuk hagyni a kórházat, mikor a portás lelken-dezve rohan utánunk:

— Ujságíró ur, tessék felmenni a tizenhatosba, ott fekszik egy leány, aki a múlt héten a Metropol szállodában megmérgezte magát, az akar valamit mondani.

Visszaforulunk. A tizenhatosban fekszik Borze Mária, aki a múlt héten szublimátot vett be. Most már jobban van, szomorúan mondja:

— Az ujságban volt valami rólam, ami nagy blamázs, nem is én rá, hanem másra. Ezt tessék jóvátenni.

Azután elmondja öngyilkossági kísérletének diszkrét hátterét, majd ezt kéri:

— Irják ki az ujságba, hogy még mindig rosszul vagyok, hátha ez meghatja „Ötet” és bejön, meglátogat.

Megigérjük, hogy kiírjuk, aztán végérvényesen elhagyjuk az öngyilkosjelöltek szomorú hajlékát, ahol ugylátszik ilyen mozgalmas vasárnapon nyugodtan vállalkoznánk inspekción.

Dorian Filmszínház

Ma hétfőn premier 5. 7 és 9 órákor

Harc a férfért

Széntimentális dráma 7 nagy felvonás

A főszerepben:

Normann Kerry

(az Opera fantómja főszereplője)

Megérkeztek

Wirth Lauberger Hoffman

Zongorák

amelyeket a lei javulása folytán hallatlan olcsón árusítok jó állással részletre is

STERNBERG

Bulev. Reg. Ferdinand 14.

Karikagyűrűk

és minden más ékszerek nagy választékban, olcsó árban kaphatók

Uránál

Nic. Iorga 8. (Zöldfa)-u.

Costescu rendőrkapitányt visszahelyezték. Megírtuk, annak idején, hogy Costescu Eftimiu rendőrkapitányt, a nagyváradai államrendőrség tisztikarának egyik legrokonszenvesebb tagját, váratiánul Csernovitzba helyezték. Costescu sére mesnek találta az intézkedést és visszahelyezését kérelmezte. Mint most értesülünk, leérkezett a belügy-miniszter döntése, amely Costescut visszahelyezte a nagyváradai rendőrprefektúra kötelékébe. Costescu már szolgáltatásra is jelentkezett Marcus István rendőrprefektusnál.

Csak 10 kgr-ig vesznek fel postacsomagokat. Valeanu közlekedésügyi miniszter rendeletet bocsájtott ki, amely szerint a belsőldre irányított csomagok maximális súlya tíz kilogramm, a külföldre irányítottaké husz kilogramm lehet. Szállítási díj belsőldre kilogrammonként 8 lej, tankönyveknél és irodalmi műveknél 4 lej.

Az N. S. E. hétfői teaestje f. hó 13-án, hétfőn este 9 órai kezdettel az Ujságíró Klub volt helyiségeiben. Cosbuc (vált Szalárdi)-utca 1. sz. a. lesz megtartva.

x Schwimbernél 1 kg. finom kákesz 70 lei. Reg. Ferd. 25.

A nagyváradai dalkörök együttes hangversenye. Szombat este nagy érdeklődés mellett tartotta meg öt nagyváradai dalgyűjtemény hangversenyét. A Gutenberg dalkör, az Acélhang, Ujvárosi ref. dalkör, a Váradvelencei és az O. aszi-i férfinégyes külön-külön mutatták be, hogy mily fejlett kultúrája van ebben a városban a dalnak. Tabéry Géza tartott magvas bevezetőt, amelyben a dal lélekstisztító szépségeit s nemzetéltető erejét ecsetelte. Majd az egyes dalkörök adták elő valószínű versenyként a legszebb dalaikat. W. Poltermann Aranka, a pompás tehetségű hegedűművész nő vituozitással több hegedűszámot játszott, azután Mandel Ilonkának, a jónevű zongoraművésznek tapsolt a háas publikum. A kitünően sikerült estélyt reggelig tartó tánc követte.

x Schwimbernél 1 kg. finom francia teasütemény 160 Lei. Reg. Ferd. 25.

NYILTÉR

Vb. Glücksmann Armin-cég csődtömegéhez tartozó árukat az üzleti berendezéssel együtt egy tömegben eladom. A venni szándékozók ajánlataikat f. hó 15-ik napjának déli 12 órájáig adhatják be irodámban, ahol a részletes feltételek megismerhetők. Bányapénz az ajánlati összeg 10 százaléka.

Dr. Gelléri Miksa

csődtömeggondnok
Vulcan (Nagy Sándor)-u. 6.
Telefon 997.

3232

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	Szombat				Ma	
	255-os nyit. után		255-os zár. után		nyit. előtt	
Magyar korona	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz
Dollár	355	359	359	362	359	362
Cseh korona	200	193 1/2	193 1/2	197 1/2	198 1/2	197 1/2
Svájci frank	595	591	591	587	591	587
Oszták shilling	3875	3850	3850	3825	3850	3825
Francia frank	2835	2820	2820	28 -	2820	28 -
Angol font	785	780	780	780	780	780
Olasz lira	975	968	968	962	963	962
	875	868	868	890	895	890

A királyné ulazása Heyman Híradó

*** Eltemették Pasicsot.** Belgrádból jelentik: Vasárnap délelőtt temették el a Balkán nagy halottját, Pasics volt szék miniszterelnököt. A gyászmenetben Pasics családja mellett gyalog haladt Sándor király.

*** A Háztulajdonosok és a Lakásbérlet Szövetsége** a napokban tartott választmányi ülésen elhatározták, hogy egy békéltető bizottságot alakítsanak a vitás lakásügyek perenkívüli békés elintézésére céljából. Felkérjük bérletársainkat, hogy amennyiben lakásügyeiket a békéltető bizottság útján kívánják elintéztetni, jelentsek be azt dr. Gelléri Miksa ügyvéd, szövetségi ügyésznel Vulcan József (Nagy Sándor) utca 6. A békéltető bizottsághoz bejelenthetők bármilyen természetű lakásügyek, így pl. bérmegállapítás, szerződés meghosszabbítása, az épület kijavítása, lakáscsere, újabb szerződések létesítése stb. A bizottság díjmentesen áll a felek rendelkezésére. A Lakásbérlet Szövetsége.

*** Az olasz-albán szerződés.** Rómából jelentik: A szenátus tegnap éjszakai ülésén egyhangulag elfogadta az olasz-albán barátsági és biztonsági szerződést.

x Vasárnap, f. hó 19-én Back Bémertéri üzletében művészi kiállítás, nyitva d. e. 9-től este 8-ig. belépés díjtalan.

x Keddén és csütörtökön bérletiszünet van.

*** A hadiárva gondozó és Bihorul-CFR egyesületek** hétfőn este 9 órakor a Cercul Militar helyiségeiben teaestélyt rendeznek. Felkérnek a tagok háziasszonyok és kisasszonyok, hogy teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

*** Megdrágult és eltűnt a cukor.** Az új fogyasztási árak szombaton lépnek életbe és nyolcukban — persze — megrágnak a magas árakkal terhelt fogyasztási cikkek. A cukor ára 3 leiel emelkedett kilóként, de egyúttal nagy cukorhiány is mutatkozik, amiből arra következtetnek, hogy újabb áremelés előtt állunk.

*** Uj orvos.** Dr. Adorján Ármán nagyváradai ügyvéd kiváló képzettségű fia, dr. Adorján István a bécsi egyetemen kitüntetéssel szerezte meg az orvostudományi diplomát.

x Keddén bérletiszünet van.

*** Razzia.** A nagyváradai államrendőrség szombaton éjszaka az egész város területén nagyszabású bünygyi és erkölcsrendészeti razziaát rendezett. A razzia eredménye teljesen kielégítő. Több mint negyven embert állítottak elő, akik nem tudták keilően igazolni magukat. Igen érdekes, hogy a rendőrtisztek sorra járták az összes szállodákat és akad nem egy olyan hotel, ahol mindössze egyetlen vendéget találtak. Ez a körülmény mindenesetre erősen jellemző Nagyvárad megcsappant idegen forgalmára.

x Megnyitott a Schwimmer cukrászda, Bulv. Reg. Ferd. 25. Barátok templomával szemben.

Színház

Heti műsor

Egész héten, minden este Noszthy fia esete Jókai Marival.

— Felhívás szelvénybérletre. Több oldalról érkezett megkeresés folytán az igazgatóság egy szelvénybérlet rendszert is életbe kíván léptetni, amely mellett igen kedvező feltételek szerint lehet az előadásokat látogatni. Szelvénybérletre a mai naptól kezdve már elő lehet fizetni a színház titkári irodában. Erre az igen előnyös bérleti rendszerre különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

— Marica grófnő Pintér Böskevel. Kálmán Imre világhíres operettjének felújítására készül a társulat. Ezúttal új szereplők lesznek: Pintér Böske, Mende és Bányász, míg a többi szerepeket a múlt évek játésszai. A felújítás vasárnap este bérletiszünetben lesz és a jegyek már megválthatók.

*** Leégett a győri szeszgyár egy része.** Győrből jelentik, hogy az ottani szeszgyár vasárnap hajnalban kigyulladt s a tüzet csak két óra múlva sikerült lokalizálni. A kár 2—3 milliórd korona. (A győri szeszgyár Moskovits Miklós tulajdona.)

x Schwimbernél a reggeli és uszonna-kavé a legjobb. Reg. Ferd. 25.

*** M. Antalfy Margit** táncintézetében f. hó 17-én új táncfolyam kezdődik. Gyermek és felnőttek részére. Beiratkozni egész nap lehet az intézetben, Zöldfa-épület, 1. em. előlépcső (Sas-passage.)

x Látogassuk az új Schwimmer cukrászdat, hoi mindenki jól érzi magát. Reg. Ferd. 25.

*** Jean Richépin meghalt.** Párisból jelentik: A modern francia irodalomnak egy kiváló művelője dőlt ki: Jean Richépin, a nagy költő és regényíró, a francia Akadémia tagja. Közel nyolcvan éves író egyike volt a francia szellem legméltóbb reprezentánsainak. Regényeit a világ minden részén olvasták. Magyarra is lefordították többet között a Lépvessző és a Derék ember című munkáját. Mint lírikust is világszerte ismertek. Ilyen költeménye az „Anyai szív“, a „Csavargó“ című verse nyomán pedig Xavier Leroux operát is írt, amelyet nálunk is sokáig adtak. Halála nagy vesztesége az irodalomnak.

x Bolgár fakereskedő telefon 950. lakása Várműház-u. 51.

x Schwimbernél a külföldi rem az uri társaságoknak kellemes szórakozási hely. Reg. Ferd. 25.

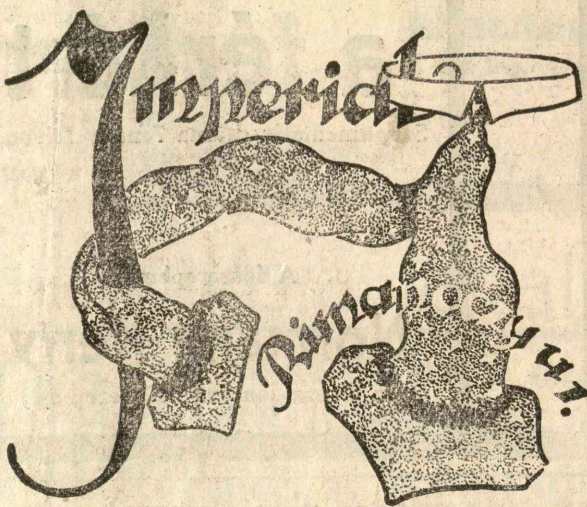
Női kabátok

legolcsóbban

Wéber, Modé-Áruház

Vlahuta (Szent János)-utca 6. sz.

Nagy
szenzá-
ciós
olcsó
karác-
sonyi
nyak-
kendő
vásár

2690

Kielégítő a király állapota

Többé nem is adnak ki orvosi jelentéseket

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A királyi ház minisztere a következő orvosi jelentést közli:

A király öfelségének állapota továbbra is kielégítő. Hőmérséklet 36.6. Érverés 68. Ezentúl nem adnak ki napi orvosi jelentéseket.

Bukarest, 1926. december 11.

Juvara, Gerota, Romalo, Mamulea.

Egyébként — mint a Dimi-ne a ta jelenti — a király tegnap Goga belügyminiszterrel dolgozott.

Zahler Magda

Szombaton éjjelkor megtelt a színház, hogy megbámulja a híres táncművésznőt Zahler Magdát, aki erdélyi körútja sorában utjába ejtette Nagyváradot.

Nyolc egyéniségére szabott táncban ismertette meg velünk Zahler Magda a modern táncművészet eredményeit és eszközeit. Lesújtó eredményt mutatnak azok a produkciók, amelyeket Zahler Magda néhány, csakis művészi eszközével megformált. A grációzitás plasztikája elevenedik meg ennek a dominálóan széptestű művészlánynak minden mozdulatában. Elhalóan finom valsai, hangulatos keringői megfogták a közönség szívét, míg groteszkjeivel harsány nevetést idézett fel mindannyiszor.

Zahler Magda az igaziak közül való, akit komoly művészi törekvések, a beidegződésig való művelői gondosság, az átélés gyönyörű tettek művészsze, határozott és öntudatos. Nagy nagyvárdi sikerét még a rendkívül szerencsétlen zenekíséret s más scénikai hiányok sem tudták lerontani. Zahler Magdát igen sokszor tapsolta publikuma lámpák elé.

Szívünkben mélységes fájdalommal jelentjük, hogy edesapánk

Weisz Mózes

Áldásos életének 83-ik évében f. hó 13-án hajnali 3 órakor hirtelen elhunyt. Temetése kedden d. u. 2 órakor lesz az Ór-utca 6. számú gyászházból.

Gyászolják:

Vas Ede, Weisz Henrik, Vas Adolf, Réti Jenőné, Vas Emil, Dr. Vas Izsó, Vas Jenő gyermekei

Vas Edéné sz. Stark Etel Weisz Henrikné sz. Ganzfried Etel Vas Adolfné

szül. Lefkovits Margit Vas Emilné sz. Pollák Margit dr. Vas Izsóné sz. Rotbart Böske Vas Jenőné sz. Grünstein Olga menyjei

Réti Jenő, veje

Vas Imre, Vas Évike, Vas Ágnes, Vas György, Vas Zsuzsi, Réti Sándor unokái

Halálos szerencsétlenség a vasuton

Egy fiatal asszony tragikus halála

Megdöböntő szerencsétlenség áldozata lett tegnap Gusztas Jánosné, egy nagyváradai fiatal asszony a belényesi vasuton. Férjével, aki gyári munkás és Szécsi József 21 éves nagyváradai baromfikereskedővel együtt utazott Gyantára, egy negyed-osztályos kocsiban. Amikor a vonat megindult, hirtelen szél keletkezett. Szécsi beakarta csukni a kocsitólóajtóját és nem vette észre, hogy a fiatalasszony éppen kihajol a vonatból.

A súlyos csapóajtó be-
zúzta a szerencsétlen asz-
szony fejét, aki véresen
eszméletlenül rogyott ösz-
sze.

A belényesi kórházba szállították, ahol rövid idő alatt kiszenvedett.

A nagyváradai rendőrség elő-
állította Szécsi Józsefet, akit
gondatlanságból elkövetett ha-
lált okozó súlyos testisértéssel
vádolnak. Szécsi azzal véde-
kezik, hogy nem látta az asz-
szonyt s ezt a tanuk is iga-
zolják.

Egy japán város borzalmas pusztulása

Párisba érkezett jelentések szerint Numasi ja-
pán város borzalmas módon pusztult el. A város-
ban tűzvész támadt, amely gyorsan elharapózott
és több mint 1500 házat pusztított el. Tízezer em-
ber maradt hajléktalan. A nyomor és kétségbeesés
leirhatatlan.

Módosítani fogják az új lakbérleti törvényt?

Bukarestből jelenti a Rador: A minisztérium vasárnapi ülése a legnagyobb örömmel vette tudomásul a miniszterelnök jelentését öfelsége egészségi állapotáról. A jelentés szerint Hartmann professzor operációja folytán a király egészsége visszanyerése biztosítottak látszik.

Tárgyalták a lakástörvény tervezetét, amelyre vonatkozólag Cudalbu igazságügyminiszter a Rador munkatársa előtt a következő fontos nyilatkozatot tette:

— A törvénytervezetet azért publikáltam már most, hogy a közvélemény idejekorán tudomást szerezzen róla. A parlamentben azonban nem fogok mereven ragaszkodni a törvényjavaslat minden paragrafusához. Szívesen figyelembe veszek minden olyan

módosítást, amelyet egyes érdekcsoportok vagy képviselők nyújtanak be és amelyeket magam is jogosultaknak fogok látni.

TÁNC KÖZBEN.

ballábamra.

HELYESÍRÁS.

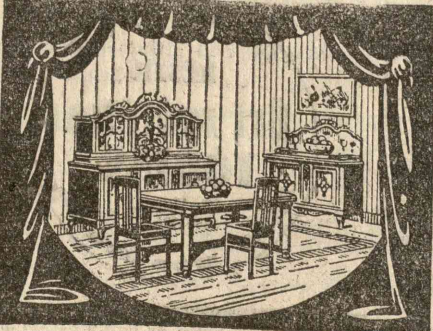
— Két o-val irtad az „apropos” szót, pedig csak egyvel kell írni.

— Most mit tegyek?

— Huzd át az egyiket!

— Na jó, de melyiket?

Strada Avram Iancu (Kossuth)-u. 2. alatt a

Műasztalosok Butorcsarnokát

keresse fel saját érdekében, mielőtt butort vásárol.
Modern, izléses háló, ebédlő, uriszoba, bógarnitúrák, konyha- és hajlított butorok a legolcsóbbtól a legfinomabb mű-
3149 butorig.

Engros árak! Részletileg bevezetve!

Az orth. zsidó hitközség

választásáról lapunk negyedik oldalán közölt tudósításban szereplő lista lényeges változást szenvedett, amennyiben Leitner Zoltán, Grünbaum Vilmos, Rosinger Péter, Steiner Emil, Liebner Ignátz, Koós Lévi, Grósz Sándor, Schwartz Dezső, Hönig József, Keller S.

Mayer, Katz Sámuel és Seiden-
frau József helyére, Kohn Dá-
vid, Ullmann Mór, Strasser Ignátz, Leibner Sándor, Mezei Márton, Sternberg Izsák, Friedmann Fülöp, Freund Ben-
jámin, Stern József, Wieser Izsák, Schwartz Soma és Stern Miksa lett megválasztva.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 260—

BERLIN 12310 PARIS 2060—
NEW-YORK 51750 PRAGA 1535—
LONDON 250950 B. PEST 720250
BECS 7250 MILANO 2355—

A Noszty-fiu esete Tóth Marival

Bemutatta vasárnap a városi színház

A nagy palóc, Mikszáth Kál-
mán felejthetetlenül kedves
írásai kezdenek újra divatba
jönni, Beszterce ostroma, a
Lohinai fű, Szent Péter eser-
nyője, s annyi más regény
írója Harsányi Zsolt kar-
ján bevonult a színpadra és
Harsányi alkalmas gardenek
mutatkozott. Közel husz évig
uralta az élő magyar irodalmat
az élő Mikszáth Káimán, s té-
vedtek azok, akik azt jósolták,
hogy a halott Mikszáth rövid-
esen végleg elnémul. Mikszáth
Kálmán, jól lehet, témáért nem
nyult le mélyen a magyar nép-
lélek gyökeréig, annyi szint és
csillogást tallózott össze a ma-
gyar föld naposabb oldalairól,
hogy öröm és élvezet magunk
előtt elvonultatni a kifáragott,
egy tömbből hasított Mikszáthi
figurákat.

A Noszty-fiu esete Tóth
Marival című regény nem ko-
pott, fonsora nem tört meg a
színpadon s azt a Mikszáthot
tükrözi vissza, aki le tudja bi-
lincselni hallgatóit. Ez a nagy
színpadi siker titka. Budape-
sten már a századik előadás
előtt áll a darab, s a nagyvára-
di színház jól számító optimiz-
mussal egy egész hétre tüzte
ki. Mert mindenki meg is fogja
nézni s ebben nagy része van
a komolyan jó előadásnak. —
Gál Piri hihetetlenül nagyot
fejlődött, erről először a Da-
rázs-fészekben bizonyosodtunk
meg. Tóth Marija alig muta-
tott lanyhuló tendenciát, s
mindvégig tartotta a hangula-
tot. Zahler Erzsébet finom tónu-
sával szerepének minden
árnyalatát érvényesítette. Szín,
intelligencia, hangulat volt a já-
tékában. Öszinte, szép sikere
volt. Petrőczy Alice a
csekélyke kis szerepében is el-
ismerésre méltó produkált. —
Szűcs Irén most is, mint min-
dig, fáradra kacagtatta a kö-
zönséget, amelyet teljesre fo-
kozott. Bubenýik híres alak-
ában Bányász István. Na-
gyon jó volt Horváth,
Tóth Elek, Gróf László,
Stoll, Tompos konzervál-
ták a színdarab minden szép-
ségét. A hibátlan rendezés
Erdélyi Miklós érdeme.

(bl.)

* Halálozás. Gyászlap je-
lenti, hogy a város egyik is-
mert, régi polgára, Weisz Mó-
zes 85 éves korában elhunyt.
Halálát kiterjedt előkelő ro-
konság gyászolja. Temetése
kedden délután lesz.

Új könyvek a Hegedűs könyvtárban

Dekobra M.: Seliman herceg	3358
Didring: Világpók	3357
Heltai J.: Asszony körül	3359
Lambrecht: Ösember	3360
Langenscheidt: Gróf Cohn	3364
Langenscheidt: Szegény kis Éva	3363
Langenscheidt: Szöke Lóni	3365
Langenscheidt: Szeretlek	3366
Strindberg: Jarl	3361
Schiller: Szépség lényege és értéke	3361
Ujhelyi N.: Minden gyönyört tánc és kokain	3362

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek
Nic. Iorga (Zöldia-ú.) 8. — Behúzás, javítás gyorsan készül. 2457

Freund Benjámint ékszerész-üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Orát, ékszert, látszert leszállított árban árusít. — Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2818

Ruhákat Gallérokat

fest, tisztít legszébben mos, vasal
Szabó László
Take Ionescu Körös-utca 1.
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Ha használt butort, szőnyeget, anik doigohat vagy egyéb lakberendezési tárgyakat venni vagy eladni szándékozik, keresse fel

Haristein Jenő

butor- és szőnyegüzlet
Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17. szám
hol mindig dusan felszerelt raktárt talál. 3072

ASZÓDI

Karácsonyra meglepi a tisztelt bevárlóközönséget tisztelettel olcsó szaloncukorkával!

Likörös csokoládés és fondant figuralékat 1 leutól kezdve. Staniolos állatocskák, alakok és gyümölcs-csokoládéból. Mindenféle lémáru 50 drb. színes gyertya 24 leu. Csillagszóró olcsón. Friss darált mák, szép dióbél, mazsola, egy kgr. 80. Koszorus és préselt füge, datolya, narancs. Tearum 60—70—80 leu literje. — Liköröknek 80 leu literje

ASZÓDI

Sas-palota

Varrónók figyelmébe! Megérkezett a legújabb Chic Parisien 341. száma a Hegedűs Hirlapirodában.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Alláskeresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jezésért külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyzék fel a hirdetés mellett álló k.s. számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra.

A „Nagyvárad Estilap” apróhirdetéseit mindennap kiragasztjuk a városi hirdetési oszlopokon és táblákon

LEVELEZÉS

SZÉPSÉGAPOLÁS D. Sternberg
Helén kozmetikai intézetében, Mária királyné (Bémer) tér 3. I. emelet. 2615

KONCERT. Levele, sajnos későn érkezett. Várom mielőbbi sorait. Kézcsók. 39

KLARIKA, négy órákor a cukrászdába jövök. Udv. Sz. 40

„DUSSY”, este odautazom, de csak mert társaságodra vágyom. Csók. 38

PARIS. Levél szombaton csak töled jött. A hazajött, választunk rendesen. Sokszor csókolkunk. 49

PETERDI. Ittlétedkor borzasztóan kedves voltál mondhatom, szinte megszeretlek. Amint jöttél, az így így szükségem lesz még csak jönni feljötted, mielőbbi viszontlátásra sokszor... csókolkj. Pán Péter a kis zenész. 47

LAKÁS

CSINOSAN butorozott egy és kétágyas szobák, fűtés, világítással azonnali központban nagyon jutányos áron kiadók. Bővebbet Metropol szálloda portásánál. 8

2 szobát fürdőszobával, butorozva keresek, esetleg ellátással. Aggházy Melinda, Színház. 23

KÖZPONTBAN elegáns butorozott szobáim vannak. Egy, két, háromszobás lakások azonnali. Házak, elfoglalható lakásokkal. Kitűnően jövedelmező ingatlanok Balázsné, Jorga Miklós (Zöldia-ú.) 21. Telefon 815. 35

2 utcai szoba, előszobával, rodanak vagy hasonló célra a központban kiadó. Cim a kiadóban. 968

ALKALMAZÁS

MINDEN irodai munkában jár-tas könyvelő állást keres, fél napra is megy. Cim a kiadóban. 41

MOSAST, vasalást vállalom. házakhoz is megyek. Cim. Eroul Necunoscute (Temető) utca 9. Szűcsné. 49

JÓL főző mindenféle felvétel. Petru Maior (Or) utca 1. balra. 48

ADÁS-VÉTEL

OLCSÓ francia tanárnőt keresek. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 42

Megnyílt Butorraktár

hol mindennemű butor: u. m.: háló, ebédo, ülőszobák és konyhabutorok olcsó árban, kedvező fizetési feltétellel szerezhetők be. Saját készítmény! 3174

Alee Romei 2. szám (Deák Ferenc-utca) Kereskedelmi Csarnokkal szemben.

HÓ, sárcipők és cipők legolcsóbban, Vlahuta (Szent János) utca 3. Feketénél szerezhetők. 43

NAGY köépitőkockát, használtat, hibátlan, megvételre keresek. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 44

JÓMENETELÜ vendéglő és szálloda, családi okok miatt sürgősen eladó. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 50

JÓMENETELÜ vendéglő és szállodához társ keresek. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 51

CÉGTABLA, ötméter hosszú, erős vasbádogból, vasráman, potlom áron eladó. Buttet, Ferdinand király (Rákóczi) ut 25. (Steiner-pék mellett. 15

DOBERMAN 1 éves kávébarna him eladó. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 45

INGATLAN

HAZHELYEK Wilson (Fűzes) utca folytatásában nagyon kedvező részletfizetésre 25.000 leutól kaphatók. Topsál Vimos, Strada Averescu (a Bulv. Reg. Ferdinand és a Perceus-utcat összekötő új utcában.) 2766

614 m² méter házhely Köblös-telepen eladó. Értekezni Máthé Zsigmond vasutasnál, ugyanott. 971

Fényképfelvétel

karácsonyi kedvezménytel legolcsóbban készítek a

Dajkovics-műterem

3227 Sas-palota

GYÖNYÖRÜ szép karácsonyi ajándékok olcsó bevásárlási forrása.

Műhímez és ajúrozás.

Berlini előnyomdában

Str. Prințul Carol, Orsoi-azárda épület 2709

Esőernyő készíttet
Úri ruhákat
TÓBIÁS
Str. Victoria, Orsoi-azárda épület

Relief, gobelin és kelimfestést vállalom. Sablonpapir nagy választékban Str. Caragiale (Nyárfa-ú.) 6. sz. alatt szemben a kapuval.

A legolcsóbban arany karikagyűrűket, aranyláncokat és brilliáns ékszerárut. **Heras** zabol. vásárolhat Reg. Maria Bémer tér 1

Gyönyörű perzsaszőnyegek 3000 leutól. Esőernyő gyapjú-ona ak kg-ja 450 leutól. Felvető ronak kg-ja 380 leutól. Minták, szövőkkel ékek, szőnyeg, könyvek

Schulko Emilné

Orienszövőművészeti isko a Strada Ep. C. Orogariu (Uri-utca 14.

Karácsonyi csokrok

legelőnyösebben beszerezhetők **Ladner-mű** Bulv. Reg. Ferd. 24. sz. Piebánia palota

Butorok

a legzebb kiviteben és legolcsóbb árban kaphatók

STEINER

butorai üzlet a V. emeleten (Kossuth) u. 1. souterin.

Hajlított butorok a legolcsóbb árban. 2448-2

Érteitem

a n. é. közönséget, hogy az „**ÚJ VILÁG**” kávéház és étterem helyiségét ujonnan átalakítva saját kezében tovább vezetem. **Kitűnő meleg és hideg ételek,** esorendu aranygyaljai fapórok polgári árak mellett lesznek kiszolgálva.

Alkalmos helyiség táncmulatság és lakodalmak rendezésére.

Kitűnő cigányzene áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogást kér

Blum Mór

3199 tulajdonos

Végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hinni, hogy a

Hercules

vasúzet

Alexandrii (I. e. ki)-utca 2. áruaktárát megvettem és azt a legolcsóbb árban kiarsulom. Minden cskából

30 százalék

engedményt adok. Az áru vételköltségeitől megítélhető.

Tisztelettel

SPITZ

3152 vaskezes edő.

Sonnenfeld Adolf-nyomda t. t.